

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre .. 12 kor.
 Fél évre .. .. 6 kor.
 Negyed évre .. 3 kor.

*
 A lap eszlemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a lap tulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitóléc sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás fogadtatnak
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Nemzetünk regenerációja.

☉ A magyar nemzet évezredes épületét sok baj majdnem megbontotta — a hibákat most ki kell javítani és építeni alulról kell, mert a hol a társadalom megromlott és az intézmények elfajultak, ott az állam nem teljesítheti feladatát és a nemzet sikeres politikát nem folytathat.

Ki tagadhatná, hogy a magyar államférfiak nem érhetnek célt, mert nem találnak a nemzetben elég anyagi és erkölcsi erőt terveik támogatására? Viszont a nemzet annyira elgyengült, hogy az állam támogatása és vezetése nélkül, társadalmi működéssel alig képesek hivatásának megfelelni.

Micsoda nagy eszmék, emberek és események kellenek ahhoz, hogy egy ilyen beteg szervezet tepedéséből kiragadtassék és új életre kelve, alkotva teremtsen?

Igy pedig nem maradhat. A lekötöttség, a csüggedés, a sivár önzés uralkodása elsenyvesztik és veszedelmes válság felé terelik.

Kik történeti szemmel itélnék, belátják, hogy az utóbbi évek eseményei nem tudhatók be sem egyesek személyes tusakodásának, sem a pártok versengésének, sem pedig külső eseményeknek, idegen és osztrák befolyásoknak.

Ezek az események a nemzeti társadalomban beállott változásnak és az állami életben bekövetkezett tarthatatlan állapotoknak okozatai. Nem lettek volna oly heves választások, nem következett volna be a fuzió s hogy ha az elmúlt évtizedekben mindenféle okból nem származik olyan állapot Magyarországon, mely tűrhetlenné vált mindenkire, nagy lázba ejtje az egész szervezetet s mindenféle nehéz válságok sorát idézte fel, államban és társadalomban, melyek enyészettel fenyegették mind a kettőt.

Ezek a válságokon tustünk, de a megifjodás, kigyógyulás és megerősödés még hátra

van. A nemzetet föltámasztó emancipációnak minden polgárra és családra, társadalomra és államra egyaránt kiterjedő feladata ezerféle ágazatra oszlik és kötelessége alul senki magát ki nem vonhatja. De valamint a beteg testének minden egyes része együtt szenved és együtt gyógyul és mindenik részt vesz a regeneráció folyamában s mindenkinek szükséges tiszta levegő, megfelelő táplálék és gyógymód: azonképen hazánkat is csak úgy lehet új életre kelteni, ha megadjuk neki a jobblét feltételeit. Ez pedig főképpen az orvosoknak, államférfiaknak és törvényhozóknak feladata.

Első sorban emancipálnunk kell hazánkat a a káros befolyásoktól és azután megcselekedni mindazt, a mi észszerű és hasznos. Regenerálni kell a társadalmat, először gazdaságilag, azután jellemileg, erkölcsileg és politikailag.

Hogy gazdaságilag hová jutottunk, tudja mindenki és érezzük mindnyájan. Az állam lefoglalta mindenféle címen és módon polgárainak majdnem összes tagjai jövedelmét, maga is, ezek is adósságba merültek. Föld- és házbirtok, minden ingatlan megingott, iparunk versenyképtelen, kereskedésünk pang, munkásaink munkátalanok és népiünk nem bírván itthon megélni, kivándorol.

Közgazdasági életünknek legfontosabb része a vám- és kereskedelmi szerződéseknél, érdekeinknek megfelelő átalakítása. Ezen keretben a mezőgazdaságnak és iparnak ápolása a visszaélések kiirtásával, a gyöngék védelmével és szövetkezetté társulásával és végül oly adóreformmal, mely az elviselhetlenné vált terheken könnyít és az állam követeléseit igazságosan osztja fel. Mert ki tagadhatná, hogy a magyar állam és nemzet fennállása nincs biztosítva, ha függetlensége nem talál támaszt polgárainak anyagi jólétében.

A magyar faj szellemi tehetségben kitűnő.

Nemcsak az e hazában lakó többi népfajokhoz viszonyítva, de bármely más kulturnemzethez képest is. Kézzel foghatóan bizonyítja ezt az Amerikába kivándorlottak sorsa, kik a legfejlettebb nép között, melynek sem nyelvét, sem viszonyait nem ismerik és helyt állnak. De a természetes tehetség nem elég műveltség nélkül.

Nevelésben és tudásban nem mérkőzhetünk a némettel, mely kulturájával ránk tör és elnyom bennünket. Védőkezünk kell. Ne engedjük a német nyelvet és szellemet felettünk uralkodni. Nemzeti közművelődésünk, egyetemek, akadémia, középiskolák, a tudományos és szépirodalom és művészet templomaiban a haza oltárán csak a magyar szellem lángoljon.

Ha a közvélemény átalakulását figyeljük: látnunk kell a forrongást, mely a régi uralkodó eszméket elhagyja és új medrét megássa és reményt merítünk történetünk tanulságaiból, az új emberek törekvéseiből és mindennekfelett az isteni gondviselésből, mely isteni bölcseséggel intézi a népek sorsát és vezérelte magyar nemzetünket századokon keresztül, nem hogy elveszzen, hanem hogy megtartassék, éljen és viruljon és legyen kiűn hatalmas, benn boldog, szabad és magyar!

A szerb kongresszus királyi biztosa. A „Budapesti Tudósító” írja: Amint értesültünk, a hivatalos lap egyik legközelebbi számában közölni fogja Tallián Bélának, a képviselőház alelnökének a karlócai szerb kongresszushoz és zsinathoz királyi biztossá való kinevezését. Tallián Béla alapos ismerője a szerb viszonyoknak, a melyekkel ugyanis, mint sok éven át Torontál vármegye alispánja s ugys, mint a megyében birtokos huzamos ideig alkalma volt foglalkozni. Neje révén, ki szülött Baich bárónő, a szerb társadalom számos előkelőségével szoros rokonságban áll és nagy mértékben bírja ezek bizalmát és rokonszenvét. Mindezek a körülmények és a királyi biztossá jelenlegi tekintélyes állása s eddigi közpályáján tanúsított objektivitása, valamint azon körülmény, hogy a szerbek önmaguk kértek magyar férfit a kongresszushoz királyi biztossá, igazolják azt a várakozást, hogy ő az alkalmas férfi az eddig annyira zavaros és zilált kongresszusi ügyek rendbehozatalára. Az eredménynek természetes előfeltétele magától érthe-

A „BÁCSKA” tárcája.

Bordal.

Igyünk fiuk, ne búsuljunk,
 Ne búsuljunk cimborák!
 Rövid az élet! Hajtsa hát
 Mindenki fel a borát!...

Elég volt már a bánatból,
 Jókedvünk lehetne már;
 Igyünk fiuk, ne búsuljunk:
 Csengjen össze a pohár.

Bolond, aki búsul köztünk,
 Hisz nem tudni ránk mi vár!?...
 Rajta fiuk, ne zokogjunk:
 Csengjen össze a pohár.

Addig igyünk, amíg élünk,
 Temessen el a bor-ár —
 Félre gondok, búbanatok,
 Csengjen össze a pohár.

A sors ugys játszik velünk,
 Holnap meg is halhatunk!
 Utoljára — búcsúzóul:
 Csengjen össze poharunk...

Antinom.

A VASUTI ISMERKEDÉS.

Írta: Wilhelm Imre.

— Kóvár, egy perc, tessék beszállni — kiáltja a kalauz.

Az állomáson csak egy ur van, ki utazni kíván, gyorsan felkapja táskáját s beszáll. A kalauz ismét kiabál s a vonat lassu dtörögéssel megindul. Az uri ember belép egy kupéba, elhelyezi bőröndjét, majd cigarettára akar gyújtani s csak akkor veszi észre, hogy vele még két elegans hölgy is utazik. Udvariasan kérdi:

— Megengedik hölgyeim, hogy rágyújtsak?

— Oh kérem, csak tessék — felelt az idősebbik.

A fiatal ember rágyújtott s szemügyre kezdte venni a hölgyeket. Az egyik egy 35 éven körüli volt, magas, fess s korához képest még mindig úde s frissnek látszott. A másik egy 17—20 éves leány, szőke hajjal, kék szemekkel, piros arcával s gyönyörű természetével igazán elragadó szépség volt. Fiatalembertünk rögtön átlátta, hogy itt anyával s leányával van dolga. Odalépett az anyához s bemutatta magát:

— Nagyságos asszonyom, Boross József országgyűlési képviselő vagyok.

Az anya felállt s így szólt:

— Igen örülök, nevem Somhegyi Istvánné, ez pedig leányom Somhegyi Aranka.

A fiatalember udvariasan a leány felé fordult s meghajtotta magát, a leány kezét nyujtotta, a mit ő szerelemittasan megcsókolt. Eközben leültek s beszélni kezdtek. A fiatalember kezdte meg a beszélgetést.

— Éppen most jövök nagyságos asszonyaim a kertületemből, a hol ugyancsak kemény munkám volt.

— Megválasztották önt? — kérde a leány.

— Oh igen nagysád kérem.

— Hol?

— Kóváron.

— Kóváron ott sok ismerősöm van, talán kegyed is ismeri Ligeti Annuskát?

— Oh igen, kedves kis teremés, ugy hallatszik, hogy menyasszony egy huszárőhadnagygyal.

— Látod Aranka — szólt az anya — mindenki megelőz téged.

— Ne féljen nagyságos asszonyom — vágott közbe Boross — Aranka nagyságom sem marad pártában.

— Nem lehet tudni — felelt a leány, miközben bájosan elpirult, ekkor oly szép volt, hogy Boross alig tudta magát viszatartani, hogy meg ne csókolja.

Mig a vonat a fővárosba érkezett, sok mindentről társalogtak s Aranka jól kiismerte Józsi s ő viszont Arankát. Józsi a gentlemannek példányképe volt, dacára annak, hogy nagy vagyonra tett szert, a körülményekhez képest mindig szerényen élt. A nőket roppantul szerette s tisztelte. Aranka egy jól nevelt finom kisasszony volt s a ki vele huzamosabb ideig beszélt, annak okvetlenül belé kellett szeretni, mert oly szeretetreméltó s kedves tudott lenni bárki iránt is.

Miután megérkeztek a fővárosba, Boross haza akarta kísérni a hölgyeket, de már Somhegyi várta őket, így csak a lakáscimet kérdezte meg s szívélyesen elbucszott.

Egész éjjel nem aludt s elbatározta, ha török, ha szakad, Aranka az ő felesége lesz. Másnap délelőtt tiszteletét is tette Somhegyiéknél, a kik ebédre is ott marasztalták.

Az ebéd nagyon kedélyes volt, a fiatalok szemben ültek egymással s ha Józsi hosszasan szemlélte bájos szomszédnőjét, akkor Aranka mindig elpirult. Oh ilyenkor oly elragadó, oly bájos volt. Ebéd után egypár percre egyedül maradtak, Boross megragadta az alkalmat s megvallotta szerelmét. Aranka a divatos „beszéljen a mamával” választott, de azért ő is megvallotta Józsi iránti vonzalmát.

Boross elkábultan távozott s másnap egy ajánlott levelet írt Somhegyiinek, melyben udvariasan megkéri leánya kezét.

MA A PÁRATLAN *
 *** ** CSODÁS
 BÜVÉSZ *** ****

BALTHAZÁR

BÚCSÚ ELŐADÁSA *****

VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Szinészetünk. Városunk színtgyi bizottsága f. hó 6-án ülést tartott, melyen Hauke Imre polgármester elnöksége alatt dr. Grünert Samu, Kozma László és Latinovits Szaniszló városi tanácsos bizottsági tagok voltak jelen. Megbeszélés alá került Nyitra vármegye alispánja, mint a nyitrai színtgyi bizottság elnökének átirata a tervezett színi kerület megalakítása érdekében tárgyalás megtartása iránt. A színtgyi bizottság határozatilag kimondta, hogy mielőtt a színi kerület, illetve színi évad odaítélése tárgyában határozatot hozna, hozzájárul az érkezőleg megtartásához és határnapul folyó hó 15. napját tűzi ki és arra Hauke Imre polgármestert és dr. Grünert Samu bizottsági tagot küldi ki, oly megbízással, hogy a bizottságnak a színtkerület beosztása iránti eddigi álláspontját tartsa fenn a tárgyaláson és amennyiben Földesi Sándor szerződésére komoly kérdés tárgyat képezne, úgy magukat azon álláspontozás és követelményekhez tartassák, hogy Földesi Béla társulatát még egy-két elsőrendű erővel is és az eddigi szerződésekben megkötött 12 tagú zenekarral bővítsék ki. — Magán uton arról vésztünk hiteles értesítést, hogy Deák Péter igazgató, ki társulatával jelenleg Mezőtúron játszik, a delvidéki színtkerület igazgatóságát nyerte el s a szerződést meg is kötötte és városunkhoz intézett kérvényét visszavonta.

A kaszinói dalárda Német-Palánkán. A zombori kaszinó egyetemes dalárda f. é. május hó 18-án Pünkösdi vasárnapján este 8 órakor a palánkai kaszinóban nagy hangversenyt rendez, melynek tisztá jövedelmét a palánkai kaszinó jótékonyági alapjára és a palánkai dalárda javára ajánlotta fel. Ezen nagyérdékű hangversenynek másora a következők: Gaal Ferenc, Balatoni nóták. Férlikar. Ketterer és Durand, Trio. Hegedűn, zongorán és harmoniumon előadják: Klazsik Lehel, Marschall Béla és Tomesányi Aladar urak. Schubert, Jó pásztorom. Férlikar, zongorán kíséri: Blumenthal Károly ur. Zsadányi A. Boka kesergője. Hegedűn előadja: Klazsik Lehel ur, zongorán kíséri: Marschall Béla ur. Heiser V., Jeltelen sir. Bariton szóló. Énekli: Kútn Ferenc ur (a palánkai dalárda tagja), zongorán kíséri: Fűke Gizella úrnő. Genée Richard, Olasz saláta. Férlikar. Ábrányi E., Mi a haza? Melodráma. Zenéje dr. Horváth Akostól. Szavalja: Rácz Soma ur, zongorán kíséri: Marschall Béla ur. Huber K., Királyinduló. Férlikar, zongorán kíséri: Blumenthal Károly ur. Pünkösdi hétfőn: reggel 8 órakor kirándulás Illokra. Háromnegyed 11 órakor a zombori dalárda tiszteletére a palánkai lapdarugóklub, Új Palánkán a Raichl-fele cementlapgyár előtti téren (a Szent István sétány mellett) Krenedics Ödön ur vezérlete alatt football-match-et rendez. Déli 12 órakor közös ebéd a kaszinóban. A zombori kiránduló társaságnak elhajtása a délutáni vonattal.

Erettségi vizsgák. A zombori állami főgymnasiumban a szóbeli erettség vizsgák június hó 16., 17. és 18. napjain fognak megtartatni. Az erettség vizsgálaton Platz Bonifác tankertleli főigazgató fog elnökölni. A VIII. osztály vizsgálati május hó 13., 14. és 15. ik napjain lesznek. A szóbeli erettség vizsgálat pedig május hó 17-én kezdődik. — A városi felső kereskedelmi iskolában pedig az erettség vizsgálat terminusa még nincs megállapítva, valószínűleg június hó első felében lesz megtartva.

Geiger néni. Özvegy Geiger Vencelné szül. Ivanovits Katalin 87 éves korában elhunyt. Végzettsége nagy részét melletl folyt le. A megboldogultat ugyszólván az egész város ismerté és „Geiger néni” kedves néven tisztelté.

A zentai hid újépítése. Krieghammer báró közös hadügyminiszter a legnagyobb készséggel kezére jár Zenta város közönségének, hogy a beomlott tiszai hidat minél előbb újra felépíthesse. Utasítására a Szegeden állomásozó 14. utászászlóalj parancsnoksága elkészítette a terveket. Legközelebb pedig Leitenberger Vilmos őrnagy vezetése alatt a zászlóalj 44 főből álló szakasza elmege Zentára, hogy a munkálatokhoz hozzáfogjanak.

Halálozás. Laczus Béla hódásági tanító nejét temették áldozó csüttörtökön délután. A temetésen Leszmiszter Antal karmester vezetése mellett, a „hódásági tisztviselő otthon” dalárdája Egressy „Mert oly borus...” gyászadalat énekelté.

Balthazar előadása. Zsuffolt ház nézte végig vasárnap este Balthazar a híres magyar bűvész előadását a városi színházban. Meg is érdemelte a kitűnő spiritistája a közönség e pártolását, mert mutatványai csakugyan ügyesek és mulattatók. Mutatványai egytől-egyig érdekesek voltak és az eddigi városunkban látott ilyen mutatványokat messze felülmúlta. Szerfelett tetszett azon mutatványa, midőn két, — a mint ő mondá — tiszta zombori homokkal telített cserépből élő, friss rózsákkal megrakott bokrot varázsolt elő. A rózsákat kiosztotta és részben a közönségre dobta, úgy hogy valóságos rózsasó volt. Nagyon tetszett azon produkciója, midőn egy kalapból egész sereg fehér házinyulacskát varázsolt és fülléknél fogva mutatta be a nagy közönségnek. Szédületes kézi ügyessége különösen a zászlógyakorlatban tűnt ki. A babokkal való hasbeszélés nagy felhűtést keltett. A ma esti előadásnak is sok új nagyon érdekes pontja lesz. A többi közt be fogja mutatni: Ilihus fejét (a jószóló halálfejet), a titokzatos két ládat. Balthazar teljesen megérdemli a közönség pártfogását, mert úgy bűvész, mint kézigyakorlati és hasbeszélő képessége ritkaság számba megy, a ki egy nagyon élvezetes, vidám estét akar élvezni — menjen el ma is a színházba.

Vesztegzár. Városunk belterületén veszteségben szenvedett eb kiirtott. Ez esetheől kifolyólag Thurszky Jenő rendőrfőkapitány a város belterületén lévő összes ebállományra néve a 40 napi vesztegzárt elrendelte és hirdetmény útján felhívja a közönséget, hogy ebeikt folyó hó 8. napjától számítva 40 napig köve tartassák anyuival is inkább, mert amely eb harapás ellenes biztos szájkossárral ellátva, porázon (erős zingven) vezetve nem lesz, kőbor ebnek fog tekintetni és kivétel nélkül ki fog irtatni. Miután pedig a veszteség gyannjában lévő eb embert is megmart, figyelemzetti a rendőrfőkapitány a lakosságot, hogy a birtokában lévő eben észlelendő gyanus körtüneteket a rendőrségnél haladéktalanul jelentse be.

Leánygymnasiumi tanfolyam. A zentai főgymnasiumban, ha kellő számu leányövendék jelentkeznek, a jövő 1902—1903. tanévtől kezdve leánygymnasiumi tanfolyamot nyit. A leányövendékek tanári magánoktatásban részesülnek s a tanév végén a zentai főgymnasiumban magánvizsgálatot tesznek.

Latinovits Pal főispán gyűjtése az újtemplomra.

Az épülő újtemplomra öméltsósága a főispán ur által megindított gyűjtéshez adományaikkal a következők járultak:

Folyó hó 9 én megjelent 36. számunkban a befolyt adományok összege 3558 K 56 fil.

Garay József ur gyűjtése (B.-Doroszló):
Garay József 3 kor., B.-Doroszló községe, Gaiszt Béla, Németh Zsigmond 1—1 kor. 6 K — fil.

Tataháza község gyűjtése:
Burszky János, Nagel Gyula 2—2 kor., Burszky András, Teley Karoly, Túske Márton, Juhász Máté, Guszmann József, Vajda János, Vajda Márton, Mészáros István 1—1 kor. 12 K — fil.

Csilics Balint ur gyűjtése (Felső-Szt.-Iván):
Csilics Balint 10 kor., Csilics Alajos 2 kor., Csilics Sándor, Csilics János, Kancsár Márton, Polyák Jakab 1—1 kor. 16 K — fil.

Novák Ferenc ur gyűjtése (Báthmonostor):
Novák Ferenc 4 kor., Janotka Ferenc, Mikolovits Lajos, Ruzsicska Alajos, Szander Etel, Brichta Kálmán 1—1 kor. 9 K — fil.

Kovács Nép. János ur gyűjtése (Tataháza):
Kovács János, Malonovits Teréz 4—4 kor., Túske Máté 2 kor., Csapláros János 1 kor., Tóth András, Juhász Lukács, Gálicz Péter 20—20 fil. 11 K 60 fil.

Nagy Matyas Csurog 2 K — fil.
Hümpfner Alajos Sztanisics 10 K — fil.

Weindl Mór ur gyűjtése (Apatin):
Weindl Mór, Weindl József 50—50 kor. 100 K — fil.
Schlagetter Gyula Zombor 200 K — fil.
Inkeyné Szemző Lujza Budapest 50 K — fil.

Iff. Szutrlly Liptó főszolgabíró folytatógos gyűjtése:

Rém községben: Vancsura János, Kelle Vince 1—1 kor., Olah Miklós 50 fil. **Kunbaja községben:** Kunbaja község 5 kor., Egger János 2 kor. **Bács-Almás községben:** Bács-Almás község 5 kor., Almási járási takarékpénztár 3 kor., Plebaniaivatal 2 kor., N. N. 1 kor. 20 K 50 fil.
A zombori magyar nőegylet által május hó 5 én rendezett műkedvelői előadás alkalmával befolyt bűntetéspénzek
Bezeredy István 2 K 60 fil.
Vissy Károly 20 K — fil.
10 K — fil.

Magyar István ur gyűjtése (Uj-Verbász):

Urbán Konrád, Székely Sándor, Magyar István, Szentgyörgyi József, Wagner Adolf 2—2 kor., Szevera János, Wallachi Jenő, Hráskó István, Ferencz Miklós, Seidl György, Koráni Béla, Kármán József, Gavlik Kálmán, Jelmeh Károly, Leh Pál 1—1 kor., Seidl Agoston fia, Garamvégi Dezső 60—60 fil., Michelits Fabian, Gokolak Pál 40—40 fil., Hamma Antal 20 fil. 22 K 20 fil.

Bach János ur gyűjtése (Bresztovác):
Bach János 10 kor., id. Bach János, Bach Homoky Teréz, Golarics Janka 1—1 kor. 13 K — fil.
Az eddigi befolyt adományok összege 4083 K 46 fil.

Dankó Pista hangversenye. Az első tavaszi rózsá kivirulásával Dankó Pista a magyar nép dalköltője kivonul az országba dalos társulatával és széthitni az ő pompás nótait a magyar nép szívébe. Van aztán megint egy egész esztendőre mit énekelnie: újabb és újabb Dankó dalok. Hozzánk is beköszönt és folyó hó 18. és 19-én a Vadászúrt szálló nagytermében hangversenyt tart — a melynek programjából a már közöltéken kívül — közreadjuk még a következő dalokat: 5. A magyar nép kesergőjéből: Szegény ember dolgát boldog Isten bírja. Szövegét írta Pósa Lajos. Zenéjét Dankó Pista. Énekli Pap Ferenc. 6. Egyveleg: Piros rózsá tövéből fakad a bimbó. Szövegét és zenéjét írta Dankó Pista. Mikor még a bajszom... Szövegét írta Gárdonyi Géza. Zenéjét Dankó Pista. Durbins Sogor talan lu kend... Szövegét írta Gárdonyi Géza. Zenéjét Dankó Pista. Bujjék kendnek az bórbe... Szövegét írta Peterffy Tamás. Zenéjét Dankó Pista. Énekli az egész kar. 7. Dankó Pista költő pajtás. Szövegét írta Szávay Gyula. Zenéjét Dankó Pista. Énekli Pap Ferenc. 8. A csengődi pusztába... Szövegét írta Lampérth Géza. Zenéjét Dankó Pista. A lopott csók... Szövegét írta Peterffy Tamás. Zenéjét Dankó Pista. Énekli Harmath Rózsá. 9. Egyveleg: Megállj, megállj babám... Szövegét írta Vidor Pal. Zenéjét Dankó Pista. Eltörtött a hegedűm... Szövegét írta Békeffy Antal. Zenéjét Dankó Pista. Most van a nap lemenőbe. Szövegét s zenéjét írta Dankó Pista. Nyáron valyogot vetek... Szövegét írta Békeffy Antal. Zenéjét Dankó Pista. Hallod cigány dúlj a hegedűre... Szövegét írta Berki Ferenc. Zenéjét Dankó Pista. A csongrádi halas tóba... Szövegét írta Horváth Elemér. Zenéjét Dankó Pista. Harmatos rózsám... Szövegét írta Bédi Mihály. Zenéjét Dankó Pista. Énekli az összes kar.

Gyászhir. Özvegy Herz Mórné szül. Fried Julia urasszony Hercege Ede o-kanizsai földbirtokos, vármegyénk törvényhatósági bizottsági tagjának édesanyja hetvennégy éves korában O-Kanizsán meghalt. Szívbeli jóságáért, jótékonyágáért sok gyámoltja fogja áldani emléket. A megboldogult az o kanizsai nőegylet elnöke volt. Elhunytáról vettük a következő gyászjelentést: Hercege Ede bánatos szívvel tudatja felejtéhetetlen jó édesanyjának öz. Herz Mórné szül. Fried Julianna asszonyának 74 éves korában rövid szenvedés után folyó hó 10-én reggel 7 órakor történt gyászosan elhunytát. A koldogultnak bült tetemei ma délután 4 órakor fognak a helybeli izr. sirketben levő családi sírholban örök nyugalomra helyeztetni. Áldott legyen emléke! O Kanizsa, 1902. május 11. Az elhunytat siratják meg: Hercege Ella, menyé. Hercege Imre és Margit, unokái. Dr. Dery Karoly veje. Öz. Lövingerné szül. Fried Fáni, Fried Salamon, öz. Goldschmedné szül. Fried Teréz, Neumann Arminné szül. Fried Lina, testvérei. Fried Salamonné, öz. Deutschné szül. Herz Betti, sógoróni. Neumann Armin, sógora.

Halálozás. Weisz Mihály gyulafalvai nyug. plébános életének 75., áldozásának 51. évében elhunyt.

Esküdtek alaprajstroma.

Hauke Imre polgármester a következő hirdetményt adta ki: Az esküdttörvényszékről szóló 1897. évi XXXIII. t. c. értelmében az esküdtek alaprajstromának elkészítése céljából megalakított összeirő bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Zombor sz. kir. város területén lakó minden férfi, a ki magyar honos, a folyó esztendőben legalább 26-ik életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni és olvasni tud, és évenként legalább 20 kor. egyenes állami adót köteles fizetni; amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, husz korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy az adózásra való tekintet nélkül, köztisztviselő, lelkész, a m. tudományos akadémia tagja, tudor, okl. tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdősz, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, a ki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte; végül a ki a középiskolai záróvizsgát letette, folyó évi május hó 13., 14. és 15. ik napján — az alaprajstromba való felvétel végett — az összeirő bizottság előtt (a városháza tanácsstermben) személyesen vagy meghatalmazott által is megjelenhetik.

Házasság. Krámer Vilmos bács-kulai járásbíró-sági aljegyző folyó hó 19-én vezeti oltárhoz Bács-Kulán Petri Olga kisasszonyt, Petri Károly uj-soóvéi ág. ev. lelkész leányát.

Friss Ujság. Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán a „Magyar Hírlap” kiadó részvénytársaság kérvénye folytán megengedte, hogy a kiadásában megjelenő „Friss Ujság” című politikai napilapot folyó évi május hó 12-től számított három hónapig, vagyis augusztus hó 12-éig a vármegye községekben szabadon utcailag elárushassza.

Magyar ipar és az iskola. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter valamennyi kir. tanfelügyelőhöz a következő rendeletet adta ki: A hazai iparvállalatok támogatása érdekében újból felhívom a tanfelügyelőseget, utasítsa vezetésé alatt álló tankertlet összes elemi iskola tanítóit, hogy az elemi iskolai tanulókat kizárólag hazai írótlaz, tollszár, rajzszesz és rajzmásoló papírgyártmányok használatára szorítsák és ebbeli utasításainak végrehajtását a legnagyobb szigorral ellenőrizzék.

Zombor selyemtenyészése. Bezeredy Pál országos selyemtenyészési felügyelő jelentésében Zombor városról a következőket olvassuk: Zombor városa az egész országban legtöbb selymet tenyész, a városnak eddig 258,835 kor. jövedelme volt csakis a selyemtenyészésből. Ha pedig még hozzáadjuk ama 232,088 kor. keresetet, melyet eddig kiadtunk a guboraktárban elhelyezett gubók gondozásáért, válogatásáért és kezelésért, úgy akkor a selyemtenyészés révén 490,923 kor. keresetbe jutott eddig. Az egész országban talán csakis Apatin azon község, a mely a lakosságának még nagyobb jövedelmet biztosíthatna mint Zombor, ha az ott található hátrányokat megszüntetnék.

Országos vásár. A legközelebbi újvidéki országos vásár folyó évi május hó 17, 18 és 19-én fog megtartatni, melyre sertéseknek és egyéb állatoknak, veszmentes helyről való felhajtása (Hagyó Szlavonországot kivéve) meg van engedve.

Tenyész szarvasmarha- és lóvásárt rendez a torontálmegyei gazdasági egyesület és a zombolyai gazdakör elnöksége 1902. évi június hó 15-én Zsombolyán, melyre az érdeklődők figyelmét felhívjuk.

Esernyő a hadseregben. Érdekes tervvel foglalkoznak most a hadügyminiszteriumban. Parapltól akarják ellátni a katonákat. Csak arra nézve nem tudnak megegyezni az illetékes körök, hogy az esernyőt milyen formában tegyék katoná késsége. Az érdekes reform első hallásra komikusnak tetszik nekünk civileknek, de ha tüzetesekben vizsgáljuk a dolgot, rájövünk, hogy ez az esernyő reform nem is olyan komikus. Elvégre a civil embernek meg van az a joga, hogy védekezhessen az eső ellen, mert ne védekezhessen a katoná is. Ha egyszer megerednek az ég esatornái, akkor a hadnagy urak waffenrokja ép úgy megázik, akár csak a más ember fiának a cillinderje vagy felöltője. Az esernyő reform egyelőre természetesen csak terv, a melyről nagyon sok szó fog esni addig, míg valóságga válik. Benedek tábornagynagy, a könnigréci csata vesztese, gráci tartózkodásában esős időben esernyővel — napos időben pedig napernyővel járt, nagy megbotráncokozására a katonai köröknek.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

19.339. szám.
alisp. 1902.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegye központjában halálozás következtében megtrtlt és évi 660 korona fizetés, 60 korona lakpénz, 40 korona évi csizmapénz és természetbeni ruházattal (évente 1 sapka, 1 attila, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény, egy teljes kanavász nyári ruha, valamint 3 évente egy báránnyelűes mente és 4 évenként egy köpeny) javadalmazott hivatalozgái állásra, esetleg előléptetés következtében megtrtlt és évi 528 korona fizetés, 60 korona lakpénz és 40 korona csizmapénz és a fenti természetbeni szolgálományokkal javadalmazott örálói állásra ezenen pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanazon törvénycikk 17. §-ának c) pontjában körtlirt kövételmenyeknek megfelelően felszerelt kérvényeiket 1902. évi június hó 15-ig hozzam annál is inkább adják be, mert a később érkezöket figyelembe venni nem fogom.
Zombor, 1902. április 28-án.

Karácson Gyula,
kir. tanácsos, alispán.

Harkányi fürdő.

Kénes hévíz, 62° Celsius szerint.
Páratlan hatású izületcsusz, köszvény, csuszos hűdések, bőrbetegségek ellen.

Fürdő, ivás, belélegzés, iszapborogatás.
Márványkád- és horganykád-fürdők, tükörfürdő.
Szálloda, gyógyterem, étterem, zene.

Saison május 1-től szeptember végéig.

Közlekedés: **Siklós-Vokány** vasuti állomástól (Pecs—mohácsi vasútvonalon) kocsin kitűző országoton Siklóson át egy óra alatt Harkányba.

3—3 **A fürdőfelügyelőség.**

361. szám.
kig. 1902.

Hirdetmény.

Alulírott község elöljárója részéről közhírré tétetik, hogy Gardinovec község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog 1902. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg 6 évre **folyo évi május hó 24-én délután 3 órakor** a községváros tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Gardinovec, 1902. évi május hó 3-án.

Knezevich József, Radák Tóma,
h. jegyző. 2—2 b. bíró.

Eladó szikvizgyár és ház.

Csantavér nagyközségben verseyen kívül álló **szódavizgyár és lakház** kedvező feltételek mellett, más foglalkozás miatt eladó.

Ernyes István,
szikvizgyáros.

500. szám.
1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1902. évi V. 559. számú végzése követelményében dr. Buják József zombori lakos ügyvéd által képviselt Tantner Ottó zombori lakos javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 200 kor. és járuléka erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 680 koronára becsült bútorneműkből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró V. 559. 2. 1902. számú végzése folytán 200 korona tökélettel, ennek 1902. évi február hó 9. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 56 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközzésére 1902. évi május hó 15-ik napjának délutáni 9 órája határidővel kifizetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1902. évi május hó 1-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

1080. szám.
P. 1902.

Hirdetmény.

Az újvidéki kir. törvényszék mint urbéri bíróság ezennel közhírré teszi, hogy Kulyán Tósa és társai kérelme folytán az alsó kovilyi 455. sz. betétben VII. és VIII. a. foglalt 1602 hold 340 □ öl s ez idő szerint tulajdonjogilag Alsó-Kovily község javára telekkönyvezett réti föld állítólagos egyénekenkénti felosztásának jóváhagyása, esetleg új egyénekenkénti felosztás megengedése tárgyában az eljárás megindítását elrendelte s az 1890. évi 20326. számú I. M. rendelet értelmében a szükséges nyomozásnak a helyszínen vagyis Alsó Kovily községvárosánál leendő fogatosítására s egyéb a fentebb érintett I. M. rendelet s különösen annak 5. és 6. ik §-ában előírt jelen esetre vonatkozó kérdések tisztázása és megállapítására tárgyalási határidővel **1902. évi június hó 14-ik napjának délutáni 9 óráját** kitzte és kiküldött bíróul Molnár Géza kir. törvényszéki bírót kirendelte.

A fent kitzött helyre és határidőre az összes érdekelték a törvényes következmények terhével oly figyelemmel idetnek meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idezés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőit gondoskodjanak.

Újvidéken, a kir. törvényszék mint urbéri bíróságnál, 1902. évi április hó 28. an tartott üléséből.

Bertits, Ringhofer,
jegyző. 3—1 elnök.

3234. szám. kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Ada községben rendszeresített és évi 800 korona javadalmazással egybekötött anyakönyvi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állásra csakis jegyzői oklevéllel bíró egyének pályázhatnak.

Felhívom pályázni szándékozók, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket hozzám **1902. évi május hó 22-éig** bezárolag nyujtsák be. A később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Zentán, 1902. évi április hó 30-án.

Dr. Mikosevits Kanut,
főszolgabíró.

3—3

180. szám.
bv. 1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíró 1902. Sp. 95/2. számú végzése által dr. Legrand Ferenc hódásági ügyvéd által képviselt Schmidt János bács-bresztováci lakos javára Schmidt Menyhért filipovai lakos ellen 210 korona tőke, ennek 1901. évi december hó 1-ső napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 105 kor. 92 fillér perköltőség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 760 koronára becsült lovak, tehenek, kocsik stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek az 1902. Sp. 95/4. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Filipován alperes lakásán leendő eszközzésére **1902. évi május hó 16-ik napjának délutáni 11 órája** határidővel kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladottnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1902. évi május hó 1-én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó

KELT-LAKK

legkímélőbb minőségű-szer pulna padló számitra.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria“

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számitra.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. beauranyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosó-asztalok, ajtók, ablakkeretek stb. újramani befestésére. 1 doboz ára 90 fillér.

Mindenkor kaphatók: 8—7

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

783. szám. kig. 1902.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Temerin község képviselőtestületének 3/kgy. 1902. számú határozata folytán felkértem mindazon okleveles mérnök urak, kik a községi közlekedési (vicinális) és a községi (közúti) közutakról 610/kgzy. 1897. és 1663. közgy. 1897. számok alatt alkotott megyei szabályrendeletek értelmében a törzkönyvezést, illetve a birtokhatár megjelölését és a határt jelző kövek lerakását illető mérnöki munkálatot ellátni szándékoznak, hogy ez iránti ajánlataikat **folyo évi május hó 25-ig** a község elöljáróságához beadni sziveskedjenek.

Kelt Temerinben, 1902. évi április hó 29-én.

Zsótér Ákos, Tóth József,
jegyző. 3—3 bíró.

1416. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megírtedett s havi utólagos részletekben fizetendő 480 korona fizetés, 60 korona ruhaátalány — felszerelést a község adja — évi javadalmazással ellátott községi rendőri állásra pályázat hirdettek.

Felhívom mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy sajátkezűleg írt és szabályszerűen felszerelt kérvényüket **1902. évi május hó 20-ig** bezárolag dr. Mikosevits Kanut zentajárási főszolgabíróval adják be.

Kelt Moholon, 1902. évi május hó 2. án.

Az elöljáróság.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatás.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlják nagy készletüket 6' és 2⁰⁰ hosszú igen szép minőségű **hasított és gömbölyű tölgyfa szőlőkarókból** jutányos árak mellett, ugyszintén **5' és 6' hosszú lucfenyő szőlőkaróikat** minden mennyiségben 10—10

ERNST JÁNOS és ROTH
fakereskedők UJVIDÉKEN.

599. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bulkesz községben lemondás folytán megírtedett gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettek. Felhívom mindazok, akik ezen havi utólagos részletekben fizetendő 480 korona évi fizetéssel javadalmazott állást elnyerni óhajtnak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket bezárolag **folyo évi május hó 26-ig** ezen községi elöljáróságnál nyujtsák be.

Bulkeszen, 1902. évi május hó 9-én.

Tessényi István, Katerle Frigyes,
jegyző. 3—1 bíró.

Házvezetőné.

Egy előkelőbb családból való fiatal asszony (keresztény) egy magányos, jómódu idősebb urnál mint házvezetőné állást elfoglalni óhajt. Szives ajánlatok „**M. W. 149.**“ cím alatt Zombor postrestante.

1075. szám.
P. 1902.

Hirdetmény.

Az újvidéki kir. törvényszék mint urbéri bíróság ezennel közhírré teszi, hogy Buzarov Gyóka és társai kérelme folytán a titeli 1952. sz. tlvben IV. öblözet 3203 hold 350 □ öl s ez idő szerint tulajdonjogilag a m. kir. államkincstár javára telekkönyvezett réti föld állítólagos egyénekenkénti felosztásának jóváhagyása, esetleg új egyénekenkénti felosztás megengedése tárgyában az eljárás megindítását elrendelte s az 1890. évi 20326. számú I. M. rendelet értelmében a szükséges nyomozásnak a helyszínen vagyis Tittel községvárosánál leendő fogatosítására s egyéb a fentebb érintett I. M. rendelet s különösen annak 5. és 6. ik §-ában előírt jelen esetre vonatkozó kérdések tisztázása és megállapítására tárgyalási határidővel **1902. évi június hó 7-ik napjának délutáni 9 óráját** kitzte és kiküldött bíróul Molnár Géza kir. törvényszéki bírót kirendelte.

A fent kitzött helyre és határidőre az összes érdekelték a törvényes következmények terhével oly figyelemmel idetnek meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idezés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőit gondoskodjanak.

Újvidéken, a kir. törvényszék mint urbéri bíróságnál, 1902. évi április hó 28. án.

Bertits, Ringhofer,
jegyző. 3—1 elnök.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult országos központi hitelszövetkezet kötelekbe tartozó

zombori ipari hitel- és Árucarnok-szövetkezet

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja, **1902. évi május hó 25-én délutáni 9 1/2 órakor** saját helyiségében bajai-ut 11. szám

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 39. §-a értelmében meghívottnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tisztajövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 4 tagjának választása.
6. A felügyelő bizottság 1 tagjának választása.
7. A 13 bírálbizottsági tag választása.
8. Netaláni indítványok.

Az 1901. év december hó 31-én a tagok száma 238, üzletrészeinek száma pedig 346 volt; az év folyamán belépett 6 tag 9 üzletrészzel, kilépett 7 tag 10 üzletrészzel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Zomborban, 1902. évi május hó 1-én.

Az igazgatóság.

ELŐFIZETÉ

Egész évre .. ..
Fél évre .. ..
Negyed évre .. ..

A lap szellemi részét küldemények a szerkesztők, anyagiak a lapkiadónak küldendő.

Egyes szám ára 2

Pü
Zor

Tavaszi mosoly
végig suhan a természet
az megtelik virággal
megtelik a napsugár
érinti az emberi szívet
a sziv virágával, a lé
Piros betűkkel
a pünkösdi ünnepet.
annak tartalmát és je
ember szívébe, hogy
szegény és gazdag
Szeretet mindenható
véreim szeressétek eg
Nincs sziv, mely
a mindennapi életküz
a melyet el ne töltene
hogy a keresztfán me
lángnyelvek alakjában
szívébe, lelkébe.

Életének csodálat
él tovább a világon,
s megújuló vigasztalás
ségért és az Istenhez
küzködők szívet.

Ez a sokat kiáll
azok között, a kik ist
nek az emberiség nag
a kis nemzetnek is na
mint másnak Jézus hit
latára. Mi lett volna h
ha csekélységünk tud
meg újra az a gondok
hiába valók és a vilá
megvan az a hivatás
ván, magunk is boldo
Nemzetünk nehéz
ságából nézvéen, eltúr

A „BÁCS

Üd

— B. Ilonka és
Egy kis fácska
Tele fehér, kis
Szerte árad, b
Leget edes illa

Május van im
Hogy ily bájos
Ti is azért esz
Egymásnak örö

Hisz a május s
Bizonyonyal ike
Boldog ilyenkor
Nem is lesz bá

Egy kis fácska
Tele fehér, kis
Egy ifjú pár s
A lányka fejé

En itt — ti ott
Szellemileg —
Ugy-e edes elő
Valamit ez ny